

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 72/2019-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. mája 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], právne zastúpeného advokátskou kanceláriou URBAN FALATH GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., Havlíčkova 16, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ondrej Urban, MBA, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie v spojení s namietaným porušením čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd uzneseniami Okresného súdu Trnava č. k. 25 Cbi 23/2014-387 z 31. júla 2018 a č. k. 25 Cbi 23/2014-424 z 22. januára 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. februára 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) v spojení s namietaným porušením čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a čl. 2 ods. 2 listiny uzneseniami Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) č. k. 25 Cbi 23/2014-387 z 31. júla 2018 a č. k. 25 Cbi 23/2014-424 z 22. januára 2019 (ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd napadnutým uznesením č. k. 25 Cbi 23/2014-387 z 31. júla 2018 v zmysle § 10 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) zastavil dovolacie konanie a rozhodol o náhrade trov konania tak, že žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, a to z dôvodu, že súd prvej inštancie výzvou z 23. mája 2018 vyzval v zmysle pokynu dovolacieho súdu sťažovateľku ako žalovanú na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie vo výške 597 eur. Sťažovateľka bola toho názoru, že súdny poplatok za podanie dovolanie má byť vo výške 199 eur, a to vzhľadom na to, že poplatok sa vyberie iba raz za určovací výrok o neúčinnosti právneho úkonu.

2.1 Sťažovateľka ako žalovaná podala proti napadnutému uzneseniu č. k. 25 Cbi 23/2014-387 z 31. júla 2018 v zákonnej lehote sťažnosť. Okresný súd napadnutým uznesením č. k. 25 Cbi 23/2014-424 z 22. januára 2019 sťažnosť sťažovateľky odmietol s týmto odôvodnením:

«Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a o dovolaní rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky. Zákonodarca určil, že procesné úkony, t.j. výzva na zaplatenie súdneho poplatku a výzvy na vyjadrenie sa, resp. výzvy na zvolenie

si právneho zástupcu a ďalšie vykoná súd prvej inštancie a vo veci samej rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „dovolací súd“). Súd prvej inštancie vyzval na vyjadrenie sa účastníkov konania a predložil dovolanie dovolaciemu súdu, ktorý mu spis vrátil z dôvodu nevykonania všetkých procesných úkonov. Dovolací súd zistil, že nie sú splnené podmienky, za ktorých môže vo veci konať a rozhodnúť, t. j. medzi tieto podmienky patrí zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie. Na základe uvedeného dovolací súd určil súdu prvej inštancie povinnosť vyzvať žalovaného na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie, pričom vo výzve má tiež žalovaného v zmysle § 10 ZOS poučiť, že ak poplatok v určenej lehote nezaplatí, súd prvej inštancie konanie o dovolaní zastaví.

Súd sa nestotožňuje s právnym názorom žalovaného, že súd prvej inštancie už začal vo veci samej konať. Výzvy účastníkom konania sú iba procesnými úkonmi, ktoré nemožno považovať za konanie vo veci samej (viď. Uznesenie NS SR č.k. 1 Obo 4/2010, US II 598/2017).

Nakoľko súd prvej inštancie nezačal konať vo veci samej, nakoľko na to nie je oprávnený, nemohol vyrúbiť súdny poplatok za podané dovolanie uznesením a s poučením, že ak nebude zaplatený bude ho súd vymáhať. Súd prvej inštancie v zmysle zákona a pokynu dovolacieho súdu vyzval žalovaného na zaplatenie súdneho poplatku, kde ho poučil, že v prípade jeho nezaplatenia konanie zastaví.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie nezačal konať vo veci samej a preto neexistuje zákonný dôvod na vyrúbenie súdneho poplatku uznesením ako uvádza žalovaný...

Súd prvej inštancie vyzval výzvou zo dňa 23.05.2018 v zmysle pokynu dovolacieho súdu žalovaného na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie vo výške 597,- eur. Žalovaný je toho názoru, že súdny poplatok za podanie dovolanie má byť vo výške 199,- eur a to vzhľadom k tomu, že poplatok sa vyberie iba raz za určovací výrok o neúčinnosti právneho úkonu, keďže je nesporné, že v konečnom dôsledku predmetom konania sú finančné prostriedky, ktoré môžeme definovať ako hnutel'né veci, a nie je mu zrejmé ako súd dospel k výške súdneho poplatku za dovolanie 597,- eur. S názorom žalovaného na výšku súdneho poplatku sa nie je možné stotožniť a to z dôvodu, že súdny poplatok za podané dovolanie je vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v Sadzobníku súdnych poplatkov (posledná veta § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch), konkrétne v položke

č. 1 písm. b/, podľa ktorej sa zo žaloby, ak predmet konania nemožno oceniť peniazmi, platí súdny poplatok vo výške 99,50 eur. V danom prípade prichádza do úvahy tiež aplikácia poznámky č. 6 k položke č. 1 Sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej ak je predmetom konania viac nárokov, každý nárok sa spoplatňuje samostatne. Žalovaný napadol dovolaním rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu. Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 25Cbi/23/2014-216 z 13. apríla 2016 tiež v celom rozsahu, teda o. i. vo výrokoch o určenie 3 právnych úkonov úpadcu (dohôd o započítaní pohľadávok zo dňa 6.8.2011, 31.8.2011 a 1.10.2011) za neúčinné (k uvedenému porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 240/2017-13 zo 4. apríla 2017). Naproti tomu výrok, ktorým bol žalovanému uložená povinnosť zaplatiť do konkurznej podstaty sumu 58.081,80 eur sa samostatne nespoplatňuje, vzhľadom na závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedené v jeho rozsudku zo dňa 14. decembra 2011, sp. zn. 5 Obo 32/2010. Spoplatneniu nepodlieha ani dovolanie v časti výroku o náhrade trov konania, keďže nejde o rozhodnutie vo veci samej.

V danej súvislosti je nutné poukázať na to, že žalovanému bol tiež vyrúbený uznesením č.k. 25Cbi/23/2014 -390 zo dňa 31.07.2018 súdny poplatok za odvolanie vo výške 298,50 eur (t.j. 99,50 eur x 3 úkony). Voči predmetnému uzneseniu nebola podaná sťažnosť žalovaného, v ktorej by namietal, že mu nie je zrejmé ako súd dospel k výške súdneho poplatku a tento poplatok bol žalovaným riadne uhradený dňa 02.08.2018. Ak bolo žalovanému zrejmé, akým spôsobom dospel súd k výške súdneho poplatku za odvolanie a má vedomosť o tom, že za dovolanie je poplatok dvojnásobný, musí vedieť ako súd dospel k výške súdneho poplatku za dovolanie vo výške 597,- eur (298,50 x 2).

V prípade, že žalovanému nebolo zrejmé ako súd dospel k výške súdneho poplatku za dovolanie, mohol sa obrátiť na súd, aby mu výšku predmetného poplatku podrobnejšie ozrejmil, prípadne mohol žiadať, aby mu súd preplatok vrátil (ak mal zato, že bol nesprávne vyrúbený) ale až potom ako by zaplatil súdny poplatok vyrúbený vo výzve. Žalovaný súdny poplatok v lehote (a ani neskôr) nezaplatil, napriek tomu, že bol poučený o následkoch nezaplatenia, t.j. že ak nebude súdny poplatok zaplatený v stanovenej desaťdňovej lehote, súd konanie podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch zastaví.

Na základe vyššie uvedeného vyplýva, že žalovaný bol vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku vo výške v súlade so zákonom a pokynom dovolacieho súdu...

Súd zastáva názor, že predmetné uznesenie bolo dostatočne zdôvodnené, nakoľko bolo uvedené, že žalovaný podal návrh na dovolanie, že mu bola zaslaná výzva na zaplatenie súdneho poplatku a že predmetný poplatok neuhradil, čo je dôvod na zastavenie konania. Ako už súd uviedol vyššie, ak nebola žalovanému zrejماً výška súdneho poplatku, mohol sa informovať na súde, ktorý ho vyzval na zaplatenie súdneho poplatku, ako k predmetnej výške dospel. Súd nemal dôvod sa v predmetnom uznesení zaoberať ustanoveniami §10 ods. 2 písm. a) vzhľadom k tomu, že nezačal konať vo veci samej.

Dôvodom zastavenia konania bolo nezaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh - dovolanie a tento dôvod je z predmetného uznesenia zrejماً a dostatočne odôvodnený.

Na základe vyššie uvedeného je zrejماً, že súd nezačal konať vo veci samej, ale len vykonal procesné úkony potrebné na to, aby sa mohlo konať vo veci samej. Preto bola žalovanému zaslaná výzva na zaplatenie súdneho poplatku a nie uznesenie na zaplatenie súdneho poplatku. Výška súdneho poplatku bola vypočítaná v súlade so zákonom s odkazom (odôvodnením) na príslušné zákonné ustanovenie. Uznesenie o zastavení konania bolo dostatočne odôvodnené.»

3. Podľa sťažovateľky okresný súd v napadnutých uzneseniach nechal absolútne do úvahy viaceré osobitosti prípadu, na ktoré sťažovateľka poukázala, ale práve naopak, pristúpil k svojvoľnému a príliš formalistickému hodnoteniu veci, neberúc ohľad na konkrétne okolnosti prípadu a potrebu individuálneho prístupu.

3.1 Sťažovateľka okrem namietaného porušenia práva na spravodlivý proces považuje za porušenie práva na súdnu ochranu aj skutočnosť, že napadnuté uznesenia trpia vadou nepreskúmateľnosti, zmätočnosti a arbitrárnosti a vyvedené právne závery okresného súdu sú podľa sťažovateľky zjavne nespravodlivé, svojvoľné a nedôvodné.

3.2 Sťažovateľka uvádza, že okresný súd sa po skutkovej vecnej a ani právnej stránke veci vôbec jasne, určito a zrozumiteľne nevysporiadal s detailnou a hĺbkovou právnou argumentáciou sťažovateľky podanou v sťažnosti proti napadnutému prvoinštančnému

uznesení, a to najmä s poukazom na právnu argumentáciu sťažovateľky o príslušnej judikatúre, čím je napadnuté druhoінстанčné uznesenie okrem iného zaťažené vadou arbitrárnosti, vadou zmätočnosti a vadou nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov. Podľa sťažovateľky okresný súd v napadnutých uzneseniach nedáva žiadnu náležitú právnu odpoveď na to, prečo v danom prípade najskôr doručil dovolanie protistrane a následne doručoval vyjadrenia obom stranám sporu na ďalšie vyjadrenie, a následne až po vykonaní niekoľkých úkonoch „vyzval“ podávateľa na úhradu súdneho poplatku, prečo rovnako nerešpektoval ustanovenie o súdnych poplatkoch, v zmysle ktorého ak predmetom konania je viac hnutelných vecí, poplatok sa vyberie iba za jednu z nich, a tak je *ipso facto* i ústavne non-konformné.

3.3 Podľa názoru sťažovateľky sa v odôvodnení napadnutých uznesení okresného súdu tento nedostatočne, resp. vôbec podrobnejšie, a teda ústavne non-konformne, nezaoberal skutočnosťou, že v danom prípade neboli dané zákonné dôvody na zastavenie dovolacieho konania z dôvodu neuhradenia súdneho poplatku.

3.4 Sťažovateľka s ohľadom na dosiaľ uvedené považuje napadnuté uznesenia okresného súdu za nezákonné, lebo okresný súd napadnutými uzneseniami nenaplnil zákonné požiadavky na riadne, presvedčivé a náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia, čím porušil právo sťažovateľky na spravodlivý proces, keďže sa ústavne konformným a zákonne náležitým spôsobom nevysporiadal:

- s kľúčovou otázkou správneho posúdenia § 10 ods. 2 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch,
- s kľúčovou otázkou správneho posúdenia § 10 ods. 2 písm. c) zákona o súdnych poplatkoch;
- s kľúčovou otázkou správneho posúdenia § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch;
- s kľúčovou otázkou správneho posúdenia poznámky č. 1 k položke č. 1 Sadzobníka súdnych poplatkov.

3.5 Uvedeným okresný súd podľa mienky sťažovateľky nesporne porušil jej právo na spravodlivý súdny proces garantované ústavou, listinou, dohovorom, ako aj chartou.

4. Sťažovateľka navrhla vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil, že:

„Okresný súd Trnava, Uznesením č.k. 25Cbi/23/2014-387 zo dňa 31.07.2018 porušil základné právo spoločnosti [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a tiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tiež aj právo na spravodlivý proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie a súčasne i porušil čl. 1 ods. 1 Ústavy SR v nadväznosti na čl. 2 ods. 2 Ústavy SR v spojení s čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd.

Okresný súd Trnava, Uznesením č.k. 25Cbi/23/2014-424 zo dňa 22.01.2019 porušil základné právo spoločnosti [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a tiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tiež aj právo na spravodlivý proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie a súčasne i porušil čl. 1 ods. 1 Ústavy SR v nadväznosti na čl. 2 ods. 2 Ústavy SR v spojení s čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd.

Uznesenie Okresného súdu Trnava, č.k. 25Cbi/23/2014-424 zo dňa 22.01.2019 v spojení s Uznesením č.k. 25Cbi/23/2014-387 zo dňa 31.07.2018 zrušuje a prikazuje Okresnému súdu Trnava vo veci znova konať a rozhodnúť.

Sťažovateľovi spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia ...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí

bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

5.1 Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon o ústavnom súde v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

5.2 Vec napadla ústavnému súdu 20. februára 2019 a nebola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi, a tak v zmysle čl. X ods. 2 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh“) bola táto vec po 26. apríli 2019 v zmysle rozvrhu prerozdelená a náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená sudcovi spravodajcovi Ľubošovi Szigetimu a v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu prejednaná a rozhodnutá v druhom senáte ústavného súdu v zložení Jana Laššáková (predsedníčka senátu), Peter Molnár a Ľuboš Szigeti.

III.

K napadnutému uzneseniu okresného súdu č. k. 25 Cbi 23/2014-387 z 31. júla 2018

6. Z čl. 127 ods. 1 ústavy pramení, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základných práv a slobôd poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo („*ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd*“) a ústavný súd až subsidiárne.

6.1 Z ústavnej sťažnosti je nepochybné, že sťažovateľka využila svoje právo podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu č. k. 25 Cbi 23/2014-387 z 31. júla 2018 sťažnosť, o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť okresný súd v sťažnostnom konaní. Právomoc okresného súdu rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľky v danom prípade nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o napadnutom uznesení okresného súdu č. k. 25 Cbi 23/2014-387 z 31. júla 2018, keďže sťažnosť v tomto prípade predstavuje účinný opravný prostriedok ochrany práv sťažovateľky vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu č. k. 25 Cbi 23/2014-387 z 31. júla 2018.

6.2 Princíp subsidiarity nás poučuje, že ústavný súd poskytuje ochranu základným právam a slobodám iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri skúmaní podmienok konania o ústavnej sťažnosti riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je ochrana základných práv a slobôd poskytovaná ústavným súdom prostredníctvom ústavou a zákonom o ústavnom súde upraveného konania o ústavnej sťažnosti subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak o tejto ochrane nerozhodujú všeobecné súdy (porov. *mutatis mutandis* II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09).

6.3 Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci.

K napadnutému uzneseniu okresného súdu č. k. 25 Cbi 23/2014-424 z 22. januára 2019

7. Ústavný súd už viackrát (z najnovšej judikatúry porov. napr. II. ÚS 224/2018, II. ÚS 105/2018, II. ÚS 134/2015, II. ÚS 361/2015) zdôraznil, že rozhodovanie o súdnych poplatkoch – napr. o oslobodení od súdnych poplatkov, o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku a podobne – spravidla nemôže byť predmetom ústavnej ochrany, pretože aj keď sa jeho výsledok sekundárne dotýka účastníka konania, samotný „spor“ o oslobodenie od súdnych poplatkov vzhľadom na podstatu konania v zásade nedosahuje intenzitu opodstatňujúcu porušenie základných práv a slobôd sťažovateľa. Rozhodnutie o tom, či sú splnené zákonom ustanovené podmienky, napríklad pre oslobodenie od súdnych poplatkov, patrí zásadne do rozhodovacej sféry všeobecných súdov (porov. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 788/09).

7.1 Ústavný súd taktiež judikoval, že samotné nepriznanie oslobodenia od súdneho poplatku samo osebe ešte nesignalizuje porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu (porov. II. ÚS 142/04, III. ÚS 344/2012).

7.2 Rozhodovanie o súdnych poplatkoch – o naplnení zákonom ustanovených predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov, o následkoch nepriznania oslobodenia od povinnosti zaplatiť súdny poplatok alebo o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku – spadá výlučne do rozhodovacej právomoci všeobecných súdov. Je preto vecou judikatúry všeobecných súdov, aby vymedzila kritériá, z ktorých bude pri aplikácii zákonných ustanovení týkajúcich súdnych poplatkov vychádzať (porov. I. ÚS 27/2014, III. ÚS 559/2011, III. ÚS 441/2014).

7.3 Ústavný súd však na tomto mieste konštatuje, že je oprávnený v ojedinelých prípadoch zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o poplatkovej povinnosti, a to iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu o neoslobodení od povinnosti zaplatiť súdny poplatok došlo vzhľadom na (i) výšku súdneho poplatku, posudzovanú (ia) vo svetle konkrétnych okolností prípadu a (ib) vo svetle ekonomických (finančných) možností sťažovateľa zaplatiť tento súdny poplatok, a na (ii) fázu konania pred všeobecným

súdom, k obmedzeniu samotnej podstaty práva sťažovateľa na súdnu ochranu (porov. Jedamski and Jedamska v. Poľsko, č. 73547/01, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 26. 7. 2005, body 60 a 66). Príčinou uvedeného stavu býva najčastejšie úplná rezignácia všeobecného súdu na vyvažovanie verejného a súkromného záujmu, prípadne nedôsledné vyvažovanie (opomenutie podstatnej „premennej“ pri vyvažovaní).

7.4 Aplikujúc uvedené východiská na vec sťažovateľky, ústavný súd hodnotí, že okresný súd pri rozhodovaní o poplatkovej povinnosti sťažovateľky a následného zastavania dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku aplikoval a interpretoval § 5 ods. 1 písm. a) v spojení s § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch spôsobom, ktorý je ústavne čistý a nearbitrárny. Ide o aplikáciu a výklad jednoduchého/podústavného práva (einfaches Recht) reglementujúceho otázku poplatkovej povinnosti za podané dovolanie.

7.5 Ústavný súd vzhľadom na prezentované uzatvára, že nie je oprávnený vstupovať do tejto ústavne udržateľnej interpretácie § 5 ods. 1 písm. a) v spojení s § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch v situácii, keď okresný súd zvolil podľa ústavného súdu ústavne korektný výklad týchto právnych noriem. Záverom okresného súdu nemožno z ústavnoprávneho hľadiska vytknúť arbitrárnosť, ktorá by zakladala porušenie sťažovateľkou označených ústavných práv. Prezentované východiská zakladajú podľa mienky ústavného súdu zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti v tejto časti.

8. Navyše, ústavný súd uvádza, že vec sťažovateľky možno vzhľadom na finančnú výšku uloženej povinnosti úhrady súdneho poplatku (597 eur) posúdiť ako tzv. bagateľnú vec, kde vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu už samotný predmet sporu (nezaplatenie súdneho poplatku vo výške 597 eur a zastavenie dovolacieho konania) v napadnutom konaní zakladá z hľadiska doterajšej judikatúry ústavného súdu (porov. najmä IV. ÚS 358/08, ako aj IV. ÚS 340/2014, III. ÚS 529/2014, II. ÚS 468/2015, II. ÚS 357/2015) dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti aj z tohto dôvodu.

8.1 Opodstatnenosť ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vo veciach

bagatel'nych prichadza totiž do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov, ktoré sú pre postupy zisťovania skutkového základu sporu a pre jeho právne posúdenie esenciálne (porov. IV. ÚS 358/08), resp. v prípadoch, ak pôjde o intenzitu zásahu kolidujúcu s podstatou a zmyslom základných práv a slobôd (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 1996/13, bod 27). Opísaný rozmer veci však sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti neartikulovala a ani neodôvodnila.

8.2 Uvedená hodnota sporu pred všeobecnými súdmi a skutočnosť, že došlo k zastaveniu dovolacieho konania, kde dovolanie je samo osebe mimoriadnym opravným prostriedkom (t. j. nešlo o zastavenie prvoinštančného konania, kde sa prvotne nachádza právo a rozhoduje o právach a povinnostiach sporových strán) tak signalizuje zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti.

9. Vzhľadom na prezentované závery ústavného súdu ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2019